

LAPINLAHDEN KUNTA
Ympäristölautakunta
ASEMATIE 4
73100 LAPINLAHTI

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS
Kokouspäivämäärä 3.7.2019 (§ 49)
Päätös annettu julkipanon
jälkeen x.x.2019

1. ASIA Ympäristölupa eläinsuojalle

2. HAKIJA

J&M Piippo Oy/
Jaana ja Mikko Piippo
Ukkolantie 3
73100, Lapinlahti

3. LUVAN HAKEMISEN PERUSTE, LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA JA ASIAN VIREILLE TULO

Alapihan tilalla harjoitetaan emolehmätuotantoa. Tilalle rakennetaan uusi eläinsuoja ja siihen tulee tilat 116 loppukasvatettavalle lihanaudalle sekä viidelle siitossonnille. Käyttöön jäävät myös tilan nykyiset eläinsuojat, joissa on tilat 109 emolehmälle vasikoineen. Lisäksi tilalle rakennetaan lisää lietesäiliötilavuutta.

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 130 emolehmälle, on ympäristölupavelvollinen.

Ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n 10) a) kohdan mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee eläinsuojan ympäristölupahakemuksen, joka on tarkoitettu vähintään 130 ja alle 380 emolehmälle.

Hakemus on tullut vireille 11.12.2018. Hakemusta on täydennetty 2.1.2019 ja 18.3.2019.

4. LAITOKSEN SIJAITINTA KOSKEVAT TIEDOT JA LUPATILANNE

Eläinsuoja sijaitsee Lapinlahden kunnan Ollikkalan kylässä tilalla Alapiha 45:21 (kiinteistötunnus 402-412-45-21). Kiinteistön omistaa J&M Piippo Oy.

Eläinsuoja sijaitsee haja-asutusalueella, Pitkämäessä, n. 12 km:n etäisyydellä Lapinlahden kuntataajamasta koilliseen. Lähimmät naapurit sijaitsevat seuraavasti:

Kiinteistö	Etäisyys koh- teeseen (m)	Ilmansuunta eläinsuojasta	Rakennuksen käyttö- tarkoitus rakennusre- kisterin mukaan
██████	150	Luode	Ympärivuotinen asunto
██████	200	Länsi	Ympärivuotinen asunto
██████████	300	Koillinen	Ympärivuotinen asunto
██████	200	Etelä	Vapaa-ajan asunto

Tilakeskus sijaitsee Vuoksen vesistöalueella, Iisalmen reitin Suurjoen valuma-alueella (04.518). Lähimpään vesistöön on matkaa yli 2 kilometriä.

Tilakeskus tai tilan pellot eivät sijaitse tärkeällä pohjaviesialueella. Myöskään luonnonsuojelualueita ei ole läheisyydessä. Tilan alueella ei ole yleiskaavaa. Maakuntakaavassa tilakeskuksen lähellä on ulkoilureitin aluevaraus.

Tilalla on aikaisempi Varpaisjärven ympäristölautakunnan 17.7.2009 myöntämä ympäristölupa. Lupa on myönnetty 75 emolehmälle vasikoineen, 10 hieholle, 20 lihanaudalle ja 3 siitossonnille. V. 2015 toimintaa on muutettu siten, että emolehmien määrää on kasvatettu 109 eläimeen vasikoineen. Hieho- ja lihanautapaikat ovat poistuneet. Silloin on lausuntomenettelyllä hyväksytty tilanne eikä uutta ympäristölupaa ole tarvinnut hakea. Ympäristönsuojelulain

muutoksen myötä v. 2017 emolehmäeläinsuojien ympäristönluvanvaraisuuskynnys nousi 130 emolehmään. Alapihan tilalla on paikat 109 emolehmälle ja 109 alle 6 kk:n ikäiselle vasikalle. Eläinsuojaan mahtuvan eläinten kokonaiseläinyksikkömäärä ylittää ympäristönluvanvaraisuuden rajan, joten tila on ollut edelleen ympäristönluvanvarainen.

Hakijalla on n. 2,5 km:n etäisyydellä myös toinen eläinsuoja, Hirsiharjun tila. Siellä kasvatetaan lihakarjaa. Ko. toiminnalle on myönnetty oma ympäristölupansa vuonna 2013 (Lapinlahden ympäristölautakunta, 13.12.2013).

5. HAKEMUKSEN VAIHEET

Vuoden 2018 lopussa lupahakemus laitettiin vireille nykyistä laajempaan. Sen mukaan laajennusten jälkeen eläinsuojoihin olisi tullut paikat yhteensä 179 lihanaudalle, 161 emolehmälle ja 161 vasikalle. Eläimet olisi sijoitettu rakennuksiin niin, että tilalle olisi rakennettu toinen emolehmäkasvattamo ja kaksi erillistä rakennusta lihanaudoille. Lietesäiliöitä olisi alkuperäisen hakemuksen mukaan tullut pihapiiriin kaikkiaan kolme kappaletta (kaksi 2000 m³ säiliötä ja yksi 100 m³ säiliö). Hakemus kuulutettiin ja siitä pyydettiin lausunnot.

Nähtävänäolon aikana hakemuksesta tuli kaksi muistutusta: 11.2.2019 (AA, BB, CC) sekä 12.2.2019 (DD). Niissä vastustettiin toiminnan laajennushanketta melu- ja hajuhaittoihin vedoten. Muistutuksissa ollaan myös huolissaan alueen porakaivojen veden riittävydestä ja kauimmaiseen häiriintyvään kohteeseen menevän yksityistien kunnosta. Muistutuksissa esitetään toiminnan sijoittamista vaihtoehtoisille paikoille.

Alueella järjestettiin katselmus 19.2.2019. Muistio katselmuksesta lisättiin hakemusasiakirjoihin.

Hakemuksesta saatiin lausunnot terveydensuojeluviranomaiselta (5.2.2019, Siilinjärven ympäristöterveyspalvelut, terveystarkastaja) ja Pohjois-Savon Ely-keskukselta, 4.3.2019. Pohjois-Savon Ely-keskuksen lausunnossa sanotaan, että suositusten mukaan uusi, hakemusta vastaava eläinsuoja tulisi sijoittaa vähintään 370 m etäisyydelle lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Koska Alapihan tilan eläinsuojan eläinmäärän lisäys on yli 2,5-kertainen, voidaan katsoa kyseessä olevan uuden toiminnan. Ely-keskuksen näkemys on, että hakemuksen mukaisesta toiminnasta hakemuksessa esitetyssä mittakaavassa voi aiheutua naapurustolle kohtuutonta viihtyvyyttä- ja virkistyshaittaa.

Hakija on 18.3.2019 päivätyllä kirjeellään antanut vastineensa jätettyihin muistutuksiin ja lausuntoihin. Vastineessa todetaan, että uusi karjarakennus 3 vähentää melua olemassa olevasta karjarakennuksesta 1, koska se jää uuden rakennuksen taakse. Melu on uudesta karjarakennuksesta 3 lähinnä ruokintatraktorin ääntä tai kuivituksen käytettävän paalisilppurin ääntä n. 30 min/päivä. Kesäisin eläimet ovat laitumella, joten melua ei silloin synny. Ainut merkittävä melupiikki eläinten ääntelyyn liittyen on syksyllä kun vasikat ja emot erotetaan toisistaan. Vieroitus pyritään tekemään kerralla, jolloin korkeampi melutaso voi kestää 1-2 vuorokautta.

Vastineessa todetaan hajuhaitoista, että kylmäpihatot eivät tuota pakkaskaudella juuri minkäänlaista hajua, koska lanta jäätyy jo navetassa. Lämpimänä vuodenaikana eläimet ovat laitumella, jolloin lantaa ei tiloissa käsitellä. Lantatavarastot ovat tyhjäät kesäkuun loppuun mennessä. Tilan emolehmäpihatto muutettiin v. 2012 hiekkaparsille ja kuivikkeen käyttö on vähentynyt merkittävästi. Samalla lanta on muuttunut nestemäisemmäksi ja sen takia on tarve rakentaa lietesäiliö. Lietesäiliö on tarpeen rakentaa vaikka tuotantoa ei laajennettaisikaan.

Veden kulutuksesta vastineessa todetaan, että tilan veden kulutus on huipussaan keväällä kun loppukasvatuseläimet ovat suurimmillaan ja emolehmät imettävät vasikoita. Toisaalta pohjavesivarat ovat myös silloin suurimmillaan kun lumet ovat sulaneet. Tähän mennessä ei ole ollut mitään merkkiä siitä, että alueen pohjavesi ei riittäisi. Muistuttajien kaivot ovat vähintään 300 m etäisyydellä.

Pihatietä on 90 metrin matka, jossa ei ole ohituspaikkaa. Näkyväisyys on hyvä päästä päähän, joten väistäminen kumpaankin suuntaan on mahdollista ja turvallista. Investoinnin myötä liikennemäärät eivät merkittävästi lisääntyneet, koska tilakoon kasvaessa lanta ja rehu ajetaan isommilla kuormilla. Naapurit otetaan liikenteessä huomioon niin että kaikki mahtuvat kulkemaan turvallisesti. Rehupaalit pyritään jatkossa varastoimaan samalla puolen tietä kuin missä eläinsuoja on, joten liikenne poikki tien vähenee nykyisestä.

Vastineen jättäessään hakija on muuttanut hakemustaan siten, että lupaa haetaankin 109 emolehmälle vasikoihin sekä 116 nuorelle naudalle iältään 6-18 kk sekä 5 siitossonnille. Tilakeskukseen rakennetaan vain yksi uusi rakennus lihanaudoille. Lisäksi tehdään yksi 2000 m³ lietesäiliö ja yksi 100 m³ lietesäiliö.

6. TOIMINNAN KUVAUS

Alapihan tilalla harjoitetaan emolehmätuotantoa. Tällä hetkellä navetassa on paikat 109 emolehmälle vasikoineen. Tilalle rakennetaan vuonna 2019 tai 2020 uusi pihattonavetta lihakarjalle. Uuteen navettaan tulee paikat 116 loppukasvatettavalle lihanaudalle ja viidelle siitossonnille.

Eläinpaikkojen määrä ja ikäjakauma hakemuksen eri vaiheissa käy ilmi seuraavasta taulukosta:

	Eläinpaikat tällä hetkellä, kpl	Eläinpaikat, alkuperäinen hakemus, kpl	Eläinpaikat, muutettu hakemus, kpl
Emolehmät	109	161	109
sonnit > 24 kk		5	5
hiehot 12-24 kk		42	28
sonnit 12-24 kk		45	30
lehmävasikat 6-12 kk		42	28
sonnivasikat 6-12 kk		45	30
vasikat < 6 kk	55	80	55

Tilalla tuotetaan laajennuksen jälkeen luomunaudanlihaa noin 40 000 kg vuodessa.

Tilalla on suljettu eläinkierto eli kaikki eläimet kasvatetaan tilalla teuraaksi saakka. Teuraseläinten keskimääräinen teurastusikä on tilalla sonneilla 16 kk ja hiehoilla 14 kk.

Uudessa eläinsuojassa on kuivalantajärjestelmä ja virtsa imeytetään kuivikkeisiin. Sonneilla on käytössä osakuivikepohja ja hiehoilla parsipihatto kumimatolla. Olemassa oleva emolehmanavetta on hiekkamakuuparsipihatto, josta lanta poistetaan osittain kuivalantana ja osin lietteenä vaihdellen vuodenajan mukaan.

Kasvattamojen yhteyteen tulee kiinteäpohjaiset jaloittelutarhat eläinten luomuvaatimuksen täyttämiseksi.

Olemassa olevan kuivalantalan tilavuus on 2500m³. Tilalle rakennetaan kaksi lietesäiliötä, 2000m³ ja 100m³. Tilalla on myös 500m³ kokoinen kuminen virtsasäiliö lantalan ja lantalakäytävien sadevesien varastointiin. Säiliö poistuu käytöstä uusien betonisten lietealtaiden rakentamisen jälkeen.

Kaikki paitsi loppukasvatettavat eläimet laiduntavat kesäaikaan 3,5 kk ympärivuorokautisesti. Laitumet sijaitsevat laajasti Lapinlahden kunnan alueella ja laidunpinta-alaa tulee olemaan yhteensä 80 ha. Vesi johdetaan laitumille vesijohdoilla.

Tilalla tehdään esikuivattua säilörehua pyöröpaaleihin 1400 tonnia vuodessa. Paalit varastoidaan tuotantorakennuksen lähiympäristössä tai peloilla. Rehupaalit aukaistaan sisätiloissa, joten niistä mahdollisesti vuotava puristeneste pystytään ottamaan talteen lantakäytävälle ja lantalaan.

Tilan käyttövesi otetaan omasta porakaivosta. Kaivovesi on tutkittu toiminnan alkuvaiheessa.

Polttoöljyn varastointiin on käytössä kaksi 2500 l säiliötä, yhteistilavuus on siis 5000 l. Säiliöt ovat yksivaippaisia ja ne on sijoitettu 8 m³ valuma-altaaseen ja katokseen. Säiliöt ovat lukittavia ja niissä on laponestolaitteisto. Tankkauspaikkaa ei ole tiivistetty. Säiliöiden läheisyydessä on turvepaali, jota voidaan käyttää öljyn imeytykseen tarvittaessa.

Muita öljytuotteita (200 litraa) säilytetään konehallissa betonilattialla. Rehun säilöntäaineita, keinolannoitteita, kasvinsuojeluaineita tai pesu- ja desinfiointiaineita ei tilalla käytetä ollenkaan. Eläinten lääkkeitä säilytetään toimiston jääkaapissa.

Toiminnassa syntyy seuraavia jätteitä:

Jäte	Muodostuva määrä vuodessa	Käsittely- ja toimituspaikka
Sekajäte		jätékuljetus, Cargo Team Oy
Kuolleet eläimet	1 tn	raatokeräily, Honkajoki Oy
Metalliromu	1 tn	Kuusakoski Oy
Vaaralliset jätteet	0,2 tn	jäteasema, Iisalmi
Muovit	3 tn	Fortum Oy tai joku muu muovijätteen hyödyntäjä

Tilalla syntyvä lanta käytetään lannoitteena tilan viljelyksessä oleville pelloille. Tilalla on omaa peltoa 35,94 ha, vuokratonta 70,70 ha ja lannan levityssopimus 20 ha alueelle, joten yhteensä lannanlevitykseen on käytettävissä 126,64 ha. Lanta levitetään keväällä uudistettaville peltoaloille sekä lannoitteeksi nurmille. Lannanlevitysalat eivät sijaitse pohjavesialueella.

Eläinsuojassa ei ole vesikäymälää, joten wc-vesiä ei toiminnasta muodostu.

Tilalle liikennöidään Pitkämäentieltä erkanevaa yksityistietä pitkin. Samaa yksityistietä liikennöidään myös [REDACTED] [REDACTED] asuinalueelle. Alapiha-tilan liikenne on normaalia maatalon toimintaan liittyvää liikennettä. Eläinten teurasnoutoja on kesäisin/syksyisin noin 10 kpl. Rehuliikennettä on syksyllä/alkutavesta noin 200 kuormaa vuodessa. Lantaliikennettä on keväisin ja kesäisin noin 400 kuormaa vuodessa.

Arvio toiminnan päästöistä ja vaikutuksista ympäristöön

Alapihan tilalla harjoitetaan normaalia maataloustoimintaa. Tila sijaitsee maatalousvaltaisella alueella, jossa on paljon metsää ja peltoa. Pelloilla, jonne lanta levitetään, ei ole kaivoja. Peltojen lähellä oleville kaivoille jätetään lain vaatimat suojaetäisyydet.

Hajuhaittojen vähentämiseksi iso lietelantasäiliö (2000 m³) täytetään alhaalta pienemmän säiliön (100 m³) kautta, jolloin isomman pinta kuorettuu. Pienemmän säiliön pinnalle voidaan lisätä turvetta vähentämään hajuhaittaa. Lietesäiliöiden sijoituspaikkaa suunniteltaessa on pyritty minimoimaan naapureille aiheutuva näkö- ja hajuhaitta. Hajuhaittoja syntyy lietteen levityksen aikoihin. Hakemuksen mukaan hajuhaitat ovat muutoin vähäisiä, sillä navetat ovat avoimia ja eläinten nurmivaltainen ruokinta ei väkevöitä lantaa.

Hakemuksessa on esitetty, että meluhaittoja ei synny. Traktorin melu ei kantaudu navetalta asutukseen asti ja logistiikan melu vastaa Pitkämäentien yleisen liikenteen äänitasoa. Eläinten ääntelystä aiheutuu jonkin verran melua. Melua aiheutuu eniten lokakuussa, kun vasikat vieroitetaan emoista. Kaikki vasikat pyritään vieroittamaan kerralla, jolloin lisääntyntä melua on enintään 1-2 vuorokautta vuodessa.

Tila on liittynyt ympäristötukijärjestelmään vuonna 2015 ja tehnyt luomusitoumuksen vuonna 2016.

Poikkeustilanteisiin varautuminen

Hakemuksessa esitetään, että toimintaan ei liity merkittäviä ympäristöriskejä. Tilalla on pelastussuunnitelma. Sähkökatkoja varten tilalle on hankittu traktorikäyttöinen aggregaatti. Polttoaineet varastoidaan valuma-altaallisessa katoksessa, jolloin polttoaineita ei pääse luontoon, jos säiliö jostain syystä vuotaa. Lähistöllä on myös varattuna öljyn imeytykseen tarkoitettua ainetta (turvepaali). Lietesäiliöt ovat uusia ja niihin rakennetaan salaojen tarkastuskaivot. Säiliöiden mahdollinen vuoto voidaan havaita salaojen tarkastuskaivoista. Mahdollisessa lietesäiliöiden vuototilanteessa säiliö tyhjennetään alueen muihin säiliöihin ja vuoto paikataan.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Liete levitetään peltoon sijoittamalla uusinta tekniikkaa käyttäen urakoitsijan toimesta. Kuivalanta mullataan välittömästi levityksen jälkeen.

7. LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Lapinlahden kunnan ilmoitustaululla ja kunnan kotisivuilla 16.1. - 15.2.2019. Kuulutuksesta on lisäksi annettu tieto erikseen kirjeellä naapurikiinteistöjen haltijoille. Muuttuneesta hakemuksesta on kuultu vielä erikseen muistutuksen tehneitä.

Tarkastukset, neuvottelut ja katselmukset

Kiinteistöllä on pidetty katselmus 19.2.2019 ja tilalla on käyty tarkastuksella 28.6.2019. Katselmuksen muistio ja tarkastuksen muistio on liitetty hakemusasiakirjoihin.

Lausunnot

Pohjois-Savon Ely-keskus, 10.5.2019

Piippojen eläinsuojat sijoittuvat lähimpiin häiriintyviin kohteisiin 150, 205 sekä 350 metriä etäisyyksien päässä. Kotieläinsuojelun ympäristönsuojelu ohjeessa (Ympäristöhallinnonohjeita 1 /2010, liite 4) on suositus, jossa kyseessä olevan eläinsuojan toiminnan suositusetäisyys tulisi olla vähintään 310 metriä (suositusetäisyys vaativissa olosuhteissa), kun kyseessä on uuden eläinsuojan toiminta. Kyseessä on olemassa oleva eläinsuojan laajennus, jolloin em. ympäristöhallinnon ohjeen (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010, Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, liite 4) mukaan suositeltava etäisyys lähimmästä häiriintyvistä kohteesta tulee olla vähintään 100 m, joka tässä tapauksessa täyttyy.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue katsoo, että muutetun hakemuksen mukaisesta toiminnasta ja hakemuksessa esitetyssä toiminnasta ei aiheudu ELY-keskuksen käsityksen mukaan naapurustolle kohtuutonta, YSL 11 § mukaista viihtyvyys ja virkistyshaittaa.

Pohjois-Savon ELY-keskus perustelee kannanottoaan seuraavasti:
Muutetuilla eläinsuojan rakenteilla ja lannankäsittelyn tehostamisella voidaan vähentää eläinsuojasta muodostuvia hajuhaittoja.

Lantalan kattamisen tarpeellisuudesta on kuitenkin syytä antaa määräys, mikäli hajuhaittojen määrä lisääntyy eläinsuojan rakentamisen jälkeen tai lannankäsittelyssä tapahtuu muutoksia.

Tilalla oleva lantavarastotilavuus on riittävä tilalla muodostuvan lannanvarastointiin 12 kk ajaksi. Lisäksi lantavarastotilavuudesta voidaan vähentää eläinten laidunnuksen vuoksi laiturille jäävä lantamäärä.

Siilinjärven ympäristöterveyspalvelut, terveystarkastaja, 5.2.2019

Terveystarkastajalta ei ole pyydetty uutta lausuntoa muuttuneesta lupahakemuksesta. Alkuperäisestä hakemuksesta terveystarkastajalta toteaa seuraavaa:

Ympäristölupahakemuksessa kuvatusta toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, mikäli toiminnanharjoittaja huomioi toiminnan synnyttämät ajoittaiset haju- ja meluhaitat, huolehtii haittaeläinten torjunnasta sekä ehkäisee toiminnastaan kemikaalien, jätteiden ja lannan haitalliset vaikutukset maaperään sekä talousvesikaivojen käyttökelpoisuuteen ja vedenlaatuun. Nämä seikat huomioiden terveystarkastajalta ei näe estettä ympäristöluvan myöntämiselle.

Toimijan tulee tietää toimintansa vaikutusalueella sijaitsevat talousvesikaivot ja lähteet. Toiminta ei saa aiheuttaa vaaraa talousvesikaivojen ja lähteiden vedenlaadulle.

Toiminnan vaikutuspiirissä olevien talousvesikaivojen ja lähteiden veden laadun turvaamiseksi peltojen ja laidunten läheisyydessä olevien talousvesikaivojen ja lähteiden ympärille tulee jättää hakemuksen mukaisesti riittävä suojavyöhyke, jolla ei levitetä lantaa eikä laidunnetta.

Lannan levityksestä johtuvien ilmapäästöjen ja viihtyvyshaittaa aiheuttavien hajuhaittojen minimoimiseksi levityksen jälkeinen maan muokkaaminen tulee tehdä viivytyksettä hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

Toiminnan laajentumisen myötä liikenteen määrä alueella tulee lisääntymään muun muassa rehunkuljetusten ja lannanlevitysmäärien lisääntyessä. Toiminnasta ja lisääntyvästä liikenteestä alueella ei todennäköisesti aiheudu päiväaikaan meluhaittaa. Yöaikaan tapahtuvaa lannanlevitystä tulee sen sijaan pyrkiä välttämään asuinrakennusten läheisyydessä yöaikaisen levon turvaamiseksi.

Lannan tai orgaanisten lannoitevalmisteiden nesteitä ei saa päästä ympäristöön siirron, käsittelyn ja varastointitilojen tyhjennyksen aikana. Kuormaaminen on tehtävä tiivispohjaisella alustalla. Lannan kuljetuksessa on myös huolehdittava, ettei kuljetuskalusto likaa yleisiä tieosuuksia.

Vuotojen ym. ehkäisemiseksi eläinsuojan, lantavarastojen ja polttoainevarastojen rakenteet on pidettävä kunnossa säännöllisten tarkastusten, huoltojen ja korjausten avulla.

Polttoainesäiliöt suositellaan varustettavan ylitäytönestimillä ja vuodonilmaisimilla.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava haittaeläintorjunnasta, jottei toiminta lisää alueen haittaeläinkantaa. Haittaeläinten pääsy ravinnonlähteisiin ja pesiminen rakenteissa tulee estää.

Hakemuksen mukaan kuolleet eläimet toimitetaan Honkajoki Oy:lle. Mikäli kuolleena syntyneen tuotantoeläimen raato halutaan kuitenkin haudata Honkajoelle toimittamisen sijaan, hautaamisessa tulee noudattaa aina kulloinkin voimassa olevia Ruokaviraston ohjeita.

Muistutukset ja mielipiteet

Muutetusta hakemuksesta on jätetty yksi muistutus.

AA, BB ja CC:

Karjarakennus 3:sta on suora näköyhteys kahteen lähimpään kiinteistöön [REDACTED]. Matkaa 150-200 metriä. Kolmanteen kiinteistöön [REDACTED] on uudesta lietesäiliöstä matkaa 300 metriä.

Suora näköyhteys kahteen lähimpään häiriintyvään kohteeseen on olemassa sillä välissä on vain muutamia puskia sekä koivuja. [REDACTED] on myös suora näköyhteys (voi käydä toteamassa paikanpäällä) muutaman puun latva osuu vain näköesteeksi. Eläinyksikkömäärä yhteenlaskettuna on 1082,9 yksikköä, joka vaatii etäisyyden suotuisissa olosuhteissa matkaa lähimpään kohteeseen 280-370 metriä. Kuivalanta/lietelanta seos haisee tälläkin hetkellä kun tuulen suunta on sopiva. Eli suurimman osan ajasta hajuhaitta on jo olemassa oleva haitta (toisin kuin ympäristöluvan hakijat kertovat), jota emme halua enää voimistaa laajennus rakentamisella.

[REDACTED] menevällä tiellä liikenne tulee lisääntymään joka tapauksessa kun eläinmäärää nostetaan. Eläinten liikkuminen, lannan/lietteen ajo ym. toimintaan liittyvää liikennettä. Tämä aiheuttaa tien turvallisuudelle, rauhattomuudelle, sekä tien rakenteelle lisäkuormitusta.

Korkeus ero ei ole karjarakennus 3:lla ja kahdella lähimmällä kiinteistöllä kuin parin metrin luokkaa. [REDACTED] on myös notkon takana oleva kiinteistö joka on korkeuskäyrän mukaan samalla tasolla ja näkö/hajuhaitta lietesäiliöstä on suora. (Karttojen korkeuskäyrästä voi tarkistaa saman tiedon.) Kuorettuma johtaa nesteen haihtumista alhaalta ylöspäin, jolloin haju leviää ympäristöön (on todettu käytännössä). Eläinsuojan tuuletus toimii myös rakennuksen päädyistä, eikä ilman vaihtoa ole suunniteltu kattoharjanteelle tällaisessa avorakenteessa.

Uusi karjarakennus 3 on kuitenkin harjakorkeudeltaan n. 6 metriä korkea, joten eläinsuoja jää käytännössä samalle korkotasolle naapuri kiinteistöihin verraten. Karjarakennus 3 rakenne on ulkovuoreltaan eristämätön puulauta rakenne, joka ei eristä ääniä juuri ollenkaan matalilla tai korkeilla taajuuksilla vs. betoni/ eristetty rakenne. Edellisessä muistutuksessa on kerrottu myös vaihtoehtoiset rakennuspaikat, jotka ovat J&M Piippo Oy:n omistuksessa Hirsiharju eli Pokale 402-416-3-106 sekä Pellonpää eli, pokale 402-416-3-106. Edellisessä maastokatselmuksessa emme käyneet kunnolla läpi kahta muuta kiinteistöä, koska lumiolosuhteet olivat runsaat sekä virka-aika alkoi päätymään.

Pellonpään kiinteistö on kaikista paras rakennuspaikka uusille eläinsuojille, vaikkakin alueella on 3 loma asunnoksi rekisteröityä kiinteistöä. Nämä 3 rakennusta ovat kuitenkin tyhjillään olevia, joista 2 kpl lähinnä olevista lähes asumiskelvottomia vanhoja rakennuksia, toisin kuin [REDACTED] kiinteistöt. Hirsiharjussa on myös potentiaalisia rakennuspaikkoja, joita ei tutkittu talvella käydyssä katselmoinnissa. Karjarakennus 3 on tarkoitettu loppukasvatukseen tarkoitetuille eläimille, joten se voisi sijaita edempänäkin olevilla kiinteistöillä.

Hirsiharjussa sijaitsevassa eläinsuojassa toimija käy edelleen päivittäin hoitamassa karjaa, joten sinne voi fiiksulla suunnitellulla rakentaa eläinsuojan niin että lähimpään häiriintyvään kohteeseen vaativa etäisyys täyttyy (voidaan todeta etäisyysmittauksilla kartasta). Rakennuksen ei tarvitse olla jo olemassa olevan rakennuksen yhteydessä. Alueelle johtaa hakijan käytössä oleva kantava tiestö, (ei ole sama jota pitkin ajoimme talvella suoritettussa katselmoinnissa) jonka voi käydä toteamassa sulan maan aikaan.

Hakijoiden mukaan emolehvät vasikoineen ovat laiduntamassa ympäri Lapinlahden kuntaa kesäisin, joten karjarakennus 3:en valvonta ei ole ongelma nykyaikana, vaikkakin se rakennettaisiin kauemmaksi. Tiestö on jo olemassa kahteen muuhun kiinteistöön (ei tarvitse tehdä uusia liittymiä maanteiltä) ja sähkö sekä vesi ei ole kohtuuttomia kustannuksia toteuttaa muualle kun otetaan huomioon rakennuksen kokonaisrakennuskustannus. Karjarakennus 3 on suunniteltu rakennettavaksi 2:een häiriintyvään kohteeseen päin [REDACTED] sekä lietesäiliö 1:een häiriintyvään kohteeseen päin [REDACTED]. Ohjeistuksen mukaan rakentaminen / laajentaminen tulee suorittaa häiriintyvistä kohteesta pois päin.

Emme siis hyväksy kyseistä Karjarakennus 3 ja siihen liittyvää lietesäiliö hanketta, koska siitä aiheutuu kohtuuttomia haju- ja meluhaittoja lähimmille naapureille.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija toteaa vastineessaan 19.5.2019 lausunnoista ja muistutuksesta seuraavaa:

Vastine Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntoon 10.5.2019. Lausuntoon ei hakijoilla ole huomauttamista.

Vastine muistutukseen 11.4.2019

Navetan sijainti:

Suoraa näköyhteyttä ei ole kuin rakennuksen kattoon ja ympäristöluvassa ei sinänsä puututa rakennuksen näkymiin vaan sen rakennuslupaan liittyvä asia. Matkaa rakennuksen päädyistä tulee [REDACTED] 205 m, [REDACTED] 150 m ja [REDACTED] 350 m. Ja kuten ELY-keskuksen lausunnossa lukee, 100 m riittää. Lisäksi oleskelupiha sekä [REDACTED] on heidän oman talonsa takana navetalta päin katsottuna, eli oleskelupihalle navetta ei näy.

Navetan tien käyttö:

Tien pituus Pitkämäentien ja navetan väliltä on 90 m. Tiellä on näköyhteys koko matkan. Laskimme että yksi ajo tien päästä päähän vie 30 s, jos ajetaan traktorilla 10 km/h nopeudella. Jos tien käyttö lisääntyy 100 kuormaa (lanta/rehu) vuoden aikana, niin silloin vuodessa tieliikennettä tulee 1,7 h enemmän kuin nyt. Tämä tuskin muodostuu vielä ongelmaksi muiden tiellä liikennöitsijöiden kannalta. Tien kunnossapidosta Pitkämäentien ja navetan väliltä vastannut tähänkin asti navetan omistaja ja vuonna 2012 tielle on tehty isompi remontti, jolloin parannettiin näkyvyyttä navetalta [REDACTED] suuntaan ja pohjustettiin tie niin että se kestää raskaammankin liikenteen. Jatkosakin navetan omistaja pitää tien siinä kunnossa, että se on liikennöitävissä, vaikka tien käyttö lisääntyisi.

Melu ja haju:

Rakennuksen rakenneratkaisuiden vaikutusta meluun tai hajuun vastaajat eivät muistutuksen antajien lausunnossa aivan ymmärtäneet. Ei rakennuksen materiaalilla tai harjakorkeudella ole vaikutusta kumpaankaan asiaan. Ruokintatyötä edelleen uudessa rakennuksessa tapahtuu 30 min päivässä 7-11:00 välisenä aikana, joten melu ei ole pitkäkestoista. Ja hajuhaittoja vähentää lietesäiliössä oleva välikaivo, joka estää kuorettuman hajoamisen. Ja nimenomaan kuorettuma estää lietettä haisemasta. Lisäksi lietesäiliö tehdään 4 m syvä, jolloin minimoidaan haihduttava pinta-alan määrä suhteessa varastotilavuuteen. Ja tarkennuksena, niin lietesäiliö on osa jo nykyään olemassa olevaa navettaa (rakennus 1), eli se rakennetaan tälle emonavetalle, vaikka uutta loppukasvattamo ei tehtäisi ja sille on jo olemassa rakennuslupa. Ja jotta olemassa olevan navetan lanta saadaan käsiteltyä kaikkien ympäristösäännösten mukaan, on lietesäiliö pakko tehdä. Lanta on todella löysää eikä pysy kuivalantalassa. Eli naapurit eivät voi vastustaa lietesäiliön tekemistä, eivätkä he voi vaatia sen tekemistä muualle, koska nykyinen tuotanto ei vaadi ympäristölupaa. Se ei liity uuteen rakennukseen. Uusi rakennus on kuivalantanavetta. Eli liete joka muistuttajien mielestä haisee, on jo olemassa navetassa nyt, se ei enää lisäännä muuten kuin jaloittelutarhan vesien osalta.

Muut rakennuspaikat:

Hirsiharju-kiinteistö edelleen laajennuspaikkana laitton, kuten edellisessä lausunnossa on todettu. Tiestö, joka siellä on ei ole raskaalle liikenteelle sovelias, vaan tietä on nytkin jouduttu korjaamaan, jos raskasta liikennettä tiellä on ollut, esim. hakerekkaja. Pellonpää kiinteistölle rakennettaessa joudutaan tekemään raskaan liikenteen kestävä tiestöt ja pihamaat, sähköpääkeskus ja porakaivo. Sen lisäksi menetetään synergiaetu siitä, kun emonavetalle joudutaan rakentamaan lietesäiliö joka tapauksessa ja olemassa oleva lantala jää osin tyhjäksi. Tämä olemassa oleva lantala, pihaan rakennettaessa riittää uudelle navetalle. Olemassa olevan tyhjän säiliön lisäksi on pakko rakentaa uusi lantala, jos navetta on muualla kuin pihassa. Arviomme mukaan Infran rakentaminen ja ylimääräisen lantalatilavuuden rakentaminen aiheuttavat rakennuskustannuksen lähes tuplaantumisen. Tämä ei ole taloudellisesti järkevää, vaan tässä tapauksessa navettaa ei voida tehdä. Lisäksi liikenne lisääntyy, kun tarhan vesiä joudutaan vieämään pitkin vuotta emonavetalle lietesäiliöön ja todennäköisesti lantaa siirtämään muutenkin pihassa olevaan lantalaan, jos koko talven lantalilavuutta ei tehdä uusiksi uudelle navetalle. Eli navettatien rauhattomuus tältä osin lisääntyy tässä vaihtoehdossa.

8. YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Ympäristölautakunta myöntää J & M Piippo Oy:n eläinsuojan toiminnalle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan. Toiminnassa on noudatettava hakemusta ja tässä päätöksessä jäljempänä annettuja lupamääräyksiä.

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin ja lausuntoihin

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä ja perusteluissa esitetyllä tavalla.

Muistutuksessa esitetystä yksityistien toimintakuntoisuudesta on luvassa annettu määräys. Hajuhaittojen vähentämiseksi on annettu määräys lietteen kuormaussäiliön ja kuivalantalan kattamisesta tarvittaessa. Vaatimukseen eläinsuojan sijoittamisesta vaihtoehtoiselle paikalle on vastattu luvan perusteluissa.

Lupamääräykset

8.1. Yleiset määräykset

Uudessa lihakarjanavetassa ja olemassa olevassa emolehmäpihatossa saa pitää enintään 106 emolehmää, 5 sonnia yli 24 kk, 28 hiehoa 12-24 kk, 30 sonnia 12-24 kk, 28 lehmävasikkaa 6-12 kk, 30 sonnivasikkaa 6-12 kk ja 55 vasikkaa alle 6 kk (1082,9 eläinyksikköä). Eläinten ikäjakaumaa voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Lannan varastointilavuutta tulee olla sen verran, että 12 kuukauden aikana muodostuva lanta mahtuu varastoihin.

Perustelu: Lupa on myönnetty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti. Eläinten ikäjakauma-kohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa lupapäätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia.

Tilalla on lietalannan säiliötilavuutta yhteensä n. 2100 m³. Lietelantaa muodostuu 70 emolehmältä n. 1330 m³. Kun huomioidaan lietesäiliöön, kuivalantalaan, lannan siirtoalueelle ja jaloittelualueelle tulevat sade- ja sulamisvedet sekä (690 m³) sekä pesuvedet (10 m³) säiliötilavuus on riittävä 12 kk:n lannanvarastointiin. Kuivalantaa muodostuu 39 emolehmästä, vasikoista ja lihanaudoista n. 2620 m³. Kuivalantalaan mahtuu n. 2500 m³ kuivalantaa ja kuivikepohjaan n. 120 m³, joten tilavuus on riittävä 12 kk:n lannanvarastointiin.

8.2. Tuotanto- ja varastotilojen rakenteet

Tuotantotilojen rakenteiden sekä lietesäiliöiden ja kuivalantalan tulee olla vesitiiviitä ja kestäviä. Rakenteiden ja laitteiden tulee olla sellaisia, että lantaa ei varastoinnin, käsittelyn tai siirron aikana pääse leviämään ympäristöön. Uusien lietesäiliöiden salaojiin tulee laittaa tarkastuskaivo tai muu vastaava rakenne mahdollisten vuotojen selvittämiseksi.

Lietesäiliöiden valmistumisesta on ilmoitettava viranomaiselle.

Lannan kuormaaminen tulee tehdä kovapohjaiselta alustalta, joka kestää koneiden painon ja liikkumisen ja jolta voidaan tarvittaessa kerätä karissut tai valunut lanta pois. Pienemmän, 100 m³ lietesäiliön kuormauspaikka tulee rakentaa tiiviiksi niin, että mahdolliset lietteen roiskeet on mahdollista kerätä siitä pois.

Mikäli toiminnan hajuhaittojen todetaan myöhemmin lisääntyvän, tulee luvan saajan kattaa kuivalantala niin, että sadevedet eivät pääse varastointitilaan. Pienempi lietesäiliö tulee myös tarvittaessa kattaa vähintään 10 cm kerroksella tasaisesti levitettyä katetta, kuten esim. turvetta tai kevytsoraa.

Perustelu: Tiiviit rakenteet ja kuormauslaatat ja varastojen tyhjennys asianmukaisin laittein estävät lannan pääsyä maaperään ja pohjaveteen sekä valumista aiheuttavia ympäristöhaittoja. Salaojituksen tarkkailukaivon avulla voidaan säiliön mahdolliset vuodot havaita. Uuden lietesäiliön valmistamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle, jotta sen luvanmukaisuus voidaan varmistaa ennen käyttöönottoa. Pieneen lietesäiliöön kuormataan emolehmäpihaton nestemäinen lanta traktorin etukuormajalla. Säiliön kuormauspaikka on valettava tiiviiksi ja muotoiltava niin, että mahdolliset roiskeet voidaan kerätä pois.

Tilalla on kuivalantala, jota ei ole katettu. Luvassa on annettu määräys, että lantala tulee tarvittaessa kattaa, mikäli siitä aiheutuu hajuhaittoja tulevaisuudessa. Myös lietesäiliön kuormauskaivona toimiva pienempi lietesäiliö tulee varautua kattamaan turvekerroksella, mikäli hajuhaittoja ilmenee.

8.3. Lantavarastojen tyhjennys ja lannan kuljetus

Lantavarastot on tyhjennettävä ja niiden kunto tarkastettava vuosittain. Säiliöitä ja lantala tyhjennettäessä ja lantaa kuljetettaessa on toimittava niin, että sitä ei pääse hallitsemattomasti ympäristöön. Jos vuotoja tai likaantumista sattuu, on varastojen ympäristöt ja siirtotiet siistittävä.

Perustelu: Lantavarastojen vuosittaisella perusteellisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. Säiliöiden pohjalle kertyneet mahdolliset saostumat poistetaan. Samalla rakenteet voidaan tarkastaa mahdollisten vaurioiden havaitsemiseksi. Lantaloiden ympäristö ja tiet, joita on käytetty lannan kuljetuksessa, on siistittävä lannan käsittelystä kuten pumppaamisesta ja kuormaamisesta aiheutuneiden vuotojen ja varisemisien jäljiltä. Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön asukkaille tai muille asianosaisille kohtuutonta viihtyvyyteen tai terveyteen kohdistuvaa rasitusta.

8.4. Lannan käyttö

Lanta on hyödynnettävä ensisijaisesti lannoitteena pellolla. Lannan levitykseen käytettävän peltopinta-alan on oltava riittävä kulloisellekin eläinmäärälle. Peltopinta-alaa on oltava hakemuksen mukaiselle eläinmäärälle vähintään 84,5 ha.

Lannan levitysajankohtaa valittaessa on huomioitava ympäristön viihtyisyytekijät ja naapurustolle aiheutuva hajuhaitta niin, että haitat olisivat mahdollisimman vähäiset.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30 -100 m levyinen suojavyöhyke, jolle ei levitetä lantaa.

Perustelu: Lannan hyödyntäminen lannoitteena pellolla edellyttää muun muassa sitä, että peltoja ei ylilannoiteta. Huuhtoutumisriski kasvaa myös silloin, jos lantaa levitetään kasvun kannalta epäedulliseen aikaan. Hakemuksen mukaisen eläinmäärän tuottaman lannan hyödyntämiseen tarvitaan peltoalaa 84,5 ha. Vaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen hehtaarikohtaiseen fosforilannoitustarpeeseen ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 antaman ohjeen mukaisesti. Tilalla on käytettävissä lannan levitykseen peltoa 126,64 hehtaaria. Ko. peltoala on riittävä hakemuksen mukaisessa toiminnassa syntyvän lantamäärän hyödyntämiseen.

Mikäli tilan viljelyspeltojen läheisyydessä on talousvesikaivoja tai lähteitä, tulee levityspeltojen ja kaivojen/lähteiden väliin jättää riittävä suojavyöhyke. Näin pystytään turvaamaan talousveden laatu. Luvan saajan tulee selvittää kaivon käyttö, rakenne, alueen maaperä ja kaltevuusolosuhteet ja arvioida jätettävän suojavyöhykkeen leveys (vähintään 30-100 m).

8.5. Raaka-aineiden, polttonesteiden ja jätteiden varastointi

Rehut, polttonesteet, kemikaalit, puristenesteet ja jätteet on varastoitava ja käsiteltävä tilalla niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumista eikä muutenkaan haittaa ympäristölle. Kuolleet, kuljetusta odottavat eläimet on varastoitava suojatussa säilytyspaikassa tiiviillä alustalla ja peitettynä. Rehun tähteet on varastoitava tiiviillä alustalla.

Polttoainesäiliöt tulee olla varustettu ylitäytönestolaitteistolla. Polttonestesäiliöiden tankkauspaikka on rakennettava tiiviiksi **31.7.2020** mennessä niin, että mahdolliset vuodot ja roiskeet pystytään keräämään talteen.

Perustelu: Määräyksellä ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista sekä muuta vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Kuolleet eläimet on kuljetusta odottaessa varastoitava niin, että ne eivät aiheuta maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai haittaeläimet eivät pääse niihin käsiksi. Rehun tähteet on varastoitava myös tiiviillä alustalla valumien tai muiden ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Tilan säiliöt ovat vuotoaltaassa ja ne on varustettu lukituksella ja laponestolla. Öljysäiliöissä tulee olla ylitäytönestoin. Mikäli nykyisiin säiliöihin ei pysty ko. laitteistoa lisäämään tulee asia laittaa kuntoon viimeistään siinä vaiheessa, kun tilalle vaihdetaan uudet säiliöt. Tankkauspaikka tulee tiivistää ensi vuoden kesään mennessä. Polttoainesäiliöiden suojaus ja varustus mahdollistaa mahdollisten vuotojen nopean havaitsemisen ja torjuntatoimien aloittamisen sekä pienentää polttoainevuodon riskiä säiliöiden täytön ja tankkaamisen yhteydessä.

8.6. Jätteiden käsittely

Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukseen, jolla on ympäristölupa jätteenkäsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai niihin ei saa sekoittaa muuta jätettä tai ainetta siten, että siitä voi aiheutua haittaa terveydelle, ympäristölle tai öljyjätehuollon järjestämiselle. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä. Jätteiden avopoltto on kielletty.

Tilalla kuolleet tai sairauden vuoksi lopetetut eläimet on hävitettävä maa- ja metsätalousministeriön antamien kulloinkin voimassa olevien määräysten mukaisesti.

Perustelu: Jätehuoltoa koskevilla määräyksillä varmistetaan, että jätteiden käsittely tapahtuu jätelain ja sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti. Jätteet on lajiteltava ja toimitettava sellaisiin paikkoihin, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä ko. jätteitä. Jätteiden avopoltto on kielletty, koska hallitsemattomassa avopoltoissa syntyy haitallisia kaasuja.

8.7. Toiminnan järjestäminen alueella

Toiminta alueella tulee hoitaa niin, että eläinsuojan ohi johtava yksityistie pysyy jatkuvasti turvallisena ja liikennöitävässä kunnossa. Rehupaalit tulee varastoida samalla puolen tietä, kuin missä eläinsuojat ovat.

Perustelu: Eläinsuojaan liikennöidään samaa yksityistietä pitkin, joka johtaa kiinteistölle Piha-Kukkula. Liikennöinti eläinsuojan toiminta-alueelle tulee järjestää niin, että liikkuminen yksityistiellä on esteetöntä ja turvallista. Rehupaalien varastointi samalla puolen tietä kuin rakennukset ovat vähentää tien poikittaista liikennettä. Tien kunnossapidosta tulee sopia erikseen yksityisteitä koskevan lainsäädännön perusteella. Siitä ei voida ympäristönsuojelulain mukaisessa päätöksessä määrätä.

8.8. Paras käyttökelpoinen tekniikka

Luvanhakijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

Perustelu: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja siinä mielessä seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä.

8.9. Toiminnan muuttaminen

Toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista tulee ilmoittaa ympäristölautakunnalle hyvissä ajoin ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. Myös tuotannon lisäämisestä, muuttamisesta tai lopettamisesta on ilmoitettava ympäristölautakunnalle.

Perustelu: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista muutoksista kuten esim. laajentamisesta tai tuotantosuunnan muuttamisesta. Myös toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle, jotta toimintaan liittyvät ympäristöriskit ja varastoidut jätteet voidaan todeta.

8.10. Tarkkailu- ja raportointi sekä häiriö- ja poikkeustilanteet

Eläinsuojan, lantavarastojen ja polttoainevarastojen rakenteet on pidettävä päätöksen ehtojen mukaisessa kunnossa tarkkailulla ja huolloilla. Huolloista ja tarkkailusta on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastusten ajankohdat, tehdyt havainnot ja tarvittavat huoltotoimet.

Vuosittain muodostuvasta lannasta (lannan määrä, levityspaikat, levitysjankohdat) sekä kuolleista eläimistä (määrä, käsittely, toimituspaikka) ja muista syntyvistä jätteistä on pidettävä myös kirjaa.

Kirjanpito on oltava ympäristölupaa valvovien viranomaisten saatavilla. Tarvittavat tiedot on pyynnöstä raportoitava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa haittaa ympäristössä, tulee ilmoittaa välittömästi kunnan ympäristöviranomaiselle.

Perustelu: Tämän päätöksen mukainen kirjanpito on tarpeen toiminnan ja rakenteiden kunnan valvomiseksi. Häiriötilanteita, joista on ilmoitettava ympäristöviranomaiselle, ovat esim. lantavaraston rikkoontuminen, polttoainesäiliön rikkoontuminen, epidemia tms. tapahtuma, jossa kuolee paljon eläimiä. Häiriötilanteista ilmoittaminen on tarpeen, jotta voidaan arvioida mahdolliset ympäristö- ja terveysriskit sekä niiden torjuntaan tarvittavien toimenpiteiden riittävyys.

9. PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta naapurille tai lähistöllä asuville.

Ympäristönsuojelulain mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään.

Luvan myöntämisen yleiset perustelut

Eläinsuoja sijaitsee haja-asutusalueella, jossa ei ole kaavavarauksia. Karjatalouden harjoittaminen on alueella tavanomaista toimintaa.

Toiminnan lähin häiriintyvä kohde, ympärivuotinen asuinrakennus, sijaitsee noin 150 m etäisyydellä uudesta rakennettavasta karjarakennuksesta ja n. 200 m etäisyydellä uudesta lietesäiliöstä. Lisäksi 200-300 metrin etäisyydellä on kaksi ympärivuotisessa käytössä olevaa kiinteistöä ja yksi vapaa-ajan käytössä oleva kiinteistö.

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa (ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010) on annettu suosituksena, että kokonaan uuden eläinsuojan tulisi sijaita noin 200 - 500 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta ja

uusien lantaloiden tulisi sijaita vähintään 100 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Oikeuskäytännön mukaan 2,5-kertainen eläinsuojan laajennus katsotaan vastaavan uuden eläinsuojan rakentamista. Kyseisessä ohjeessa on myös suositeltu, että pienten tai keskisuurten eläinsuojien laajennuksissa suositeltava etäisyys lähimmästä häiriintyvistä kohteesta on vähintään 100 metriä. Alapiha-tilan toiminnan muutoksessa on kyse laajennuksesta, ei kokonaan uuden eläinsuojan rakentamisesta. Näin ollen etäisyysvaatimus lähimpään häiriintyvään kohteeseen, 100 m, toteutuu. Etäisyysvaatimus myös uuteen lietesäiliöön toteutuu.

Toiminnanharjoittaja on selvittänyt muistutuksessa esitettyjen vaihtoehtoisten eläinsuojien sijoituspaikkojen soveltuvuutta uuden lihakarjanavetan sijoituspaikaksi. Uuden eläinsuojan rakentaminen esitetyille paikoille hankaloittaisi eläinsuojan tavanomaista toimintaa ja aiheuttaisi toiminnanharjoittajalle kohtuuttomia vaatimuksia ja kustannuksia mm. uusien teiden, vesi- ja sähköliittymien ja kuivalantalan rakentamisen muodossa. Ja myös näissä vaihtoehtoisissa paikoissa on lähimmät häiriintyvät kohteet lähellä.

Vallitsevat tuulet ovat hakemuksen mukaisella alueella etelä-länsi-sektorilta eli tuuli käy pääasiassa kohti pohjoista. Alapiha-tila sijaitsee korkealla mäellä, jolloin tuulet voivat tehokkaasti sekoittaa hajuja niin, että ne eivät suuntaudu kohti yhtä ja tiettyä suuntaa. Ympäristölautakunta katsoo, että eläinsuojan laajentamisesta ei nyt hakemuksen mukaisessa mittakaavassa, paikalliset olosuhteet huomioiden, etukäteen arvioituna aiheudu huomattavaa hajuhaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Luvassa on annettu määräys kuivalantalan kattamisesta siinä tapauksessa, että siitä toiminnan alkamisen jälkeen havaitaan aiheutuvan kohtuuttomia hajuhaittoja. Myös pienempi lietesäiliö on määrätty varustamaan kelluvalla katteella. Rakennettavaan isoon lietesäiliöön ei tule kantta, mutta säiliö täytetään altapäin ja lietteen kuorettuminen voidaan katsoa kelluvaksi katteeksi.

Toiminnasta aiheutuva ruokinnan ja kuivittamisen melu ei ole kohtuutonta, koska se kestää vain vähän aikaa kerrallaan ja toistuu vain kerran päivässä. Lisäksi toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että eläinten aiheuttamaa melua vierotuksen yhteydessä minimoidaan siten, että kaikkien eläinten vierotus tehdään yhdellä kertaa, jolloin eläinten ääntely kestää vain muutamia päiviä.

Tilan lanta hyödynnetään lannoitteena peltoviljelyssä. Lannan hyödyntämisellä lannoitteena pellolla tarkoitetaan lannan käyttöä siten, että peltoa ei yllannoiteta eikä siitä tai virheellisenä ajankohtana suoritettua levityksestä pääse aiheutumaan ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Tilan käytettävissä oleva peltoala riittää syntyvän lantamäärän hyödyntämiseen. Vesistöjen varsilla olevilta pelloilta ei huuhtoudu ravinteita vesistöön, kun levityksessä noudatetaan nitraattiasetuksen määräyksiä mm. levitysajankohdista ja -määristä. Nitraattiasetuksen mukaan mm. lannoitus on kielletty kokonaan viisi metriä lähempänä vesistöä ja seuraavan 5 m:n leveydellä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevytyksellä on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.

Kun eläinsuojan, lantavarastojen yms. toimintojen rakenteet tehdään tiiviiksi ja kestäviksi voidaan riskit maaperään ja pohjaveteen ehkäistä.

Käytettävissä oleva lietalannan ja kuivalannan varastointitilavuus on tilalla riittävä 12 kk:n varastointiin.

Päätöksessä on annettu määräykset mm. toimitilojen ja lantavarastojen rakenteista, lantavarastojen tyhjennyksestä ja kunnossapidosta, polttoaineen varastoinnista ja tankkauspaikan tiivistämisestä, jätteiden käsittelystä ja kirjanpidosta. Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut löytyvät kunkin lupamääräyksen yhteydestä.

Eläinsuojasta ja sen toiminnasta ei aiheudu vaaraa eikä haittaa terveydelle, ympäristölle ja asutukselle, kun toiminta järjestetään esitetyn hakemuksen ja tämän päätöksen määräysten mukaan. Toiminta täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Lupa voidaan myöntää.

10. LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

11. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin tämä lupapäätös on lainvoimainen.

12. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 6-8, 14, 16-17, 20, 27, 29, 48, 49, 52, 58, 62, 66, 70, 85, 87, 94, 170, 190, 191, 198, 205 §, liite 1

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 15, §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 12, 13, 15 – 17, 29, 72, 118-122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7 – 9, 24 §

Lisäksi päätöksenteossa on huomioitu Ylä-Savon jätehuoltomääräykset 2016, Lapinlahden kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2012 ja ympäristöministeriön ohje Kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 sekä Maa- ja metsätalousministeriön ohje Kotieläinrakennusten ympäristöhuolto, (MMM-RMO-C 4, 7.1.2001).

13. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Hakijalta peritään ympäristöluvan käsittelymaksua 1925 €. Hakemus on tullut vireille 11.12.2018. Maksu peritään Lapinlahden ympäristölautakunnan 15.11.2017 (§ 48) vahvistaman taksan mukaisesti. Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen mukaisesti.

14. LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

J&M Piippo Oy

Kopio päätöksestä

Pohjois-Savon ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue (sähköpostilla)

Lapinlahden kunnanhallitus (sähköpostilla)

Lapinlahden rakennusvalvontaviranomainen (sähköpostilla)

Lapinlahden terveydensuojeluviranomainen/Siilinjärven ympäristöterveyslautakunta (sähköpostilla)

Muistutuksen tehneet

Tieto päätöksestä

Ne, joille on annettu tieto lupahakemuksen vireilläolosta.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdessä

Päätös julkaistaan Lapinlahden kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan kotisivuilla.

15. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

LAPINLAHDEN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Helena Tukiainen
ympäristösihteeri

LIITTEET Valitusosoitus Vaasan hallinto-oikeudelle

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Päätös on annettu xx.x.2019. Valitusaika on 30 päivää tästä päivästä tätä päivää lukuun ottamatta. Valitusaika päättyy xx.x.2019.

Valituksen toimittaminen

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA

Postiosoite PL 204, 65101 VAASA

Telefax 029 56 42760

Puhelin 029 56 42611

Sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi

Aukioloaika 8.00-16.15

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteenä voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

-päätös, johon haetaan muutosta

-valittajan nimi ja kotikunta

-postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

-miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta

-mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi

-perusteet, joilla muutosta vaaditaan

-valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

-asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

-mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Oikeudenkäyntimaksu

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäynti-maksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Lapinlahden kunnan kirjaamosta.

Posti- ja käyntiosoite: Asematie 4, 73100 Lapinlahti, kirjaamo avoinna klo 8-15.30

Sähköpostiosoite: kirjaamo@lapinlahti.fi

Puhelinnumero: 017 272000